
Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa u postupku vrednovanja

Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost (dalje u tekstu: Zaklada) ovim dokumentom određuje osnovna načela prepoznavanja, utvrđivanja i reguliranja sukoba interesa u postupku vrednovanja. U nastavku su propisani su koraci kojima se sprječava uključivanje osoba koje bi tijekom postupka vrednovanja mogle biti u sukobu interesa. Sukob interesa za tijela Zaklade (članovi Upravnog odbora i Izvršni direktor) propisan je Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost (NN 117/01, 45/09, 92/10 i 78/12).

U nastavku Pravilnika koriste se sljedeći termini:

Predlagatelj projektnog prijedloga – osoba koja prijavljuje projektni prijedlog na natječaj

Projektni prijedlog – prijava na natječaj koja se upućuje na vrednovanje

Voditelj projekta – voditelj projekta prihvaćenog za financiranje

Projekt – projektni prijedlog prihvaćen za financiranje.

Sprječavanje sukoba interesa u postupku vrednovanja osnova je provođenja neovisnog vrednovanja i jednakosti u postupanju sa svim projektnim prijedlozima, odnosno, projektima. Osobni interes ili predrasude nipošto ne smiju utjecati na ishod vrednovanja ili odluku o financiranju.

Prije početka vrednovanja koordinator znanstvenih projekata i programa obavještava osobe uključene u sve razine vrednovanja o pravilima Zaklade o sprječavanju sukoba interesa u postupku vrednovanja, s napomenom da o prepoznatom sukobu interesa obavijeste djelatnika Ureda Zaklade.

Sukob interesa može se utvrditi u različitim fazama postupka vrednovanja. Sve osobe uključene u vrednovanje projektnih prijedloga i financiranih projekata trebaju obavijestiti Zakladu o sukobu interesa u bilo kojem trenutku vrednovanja. Ako postoji sumnja, sva se pitanja moraju odmah raspraviti kako bi se utvrdilo je li moguće provesti objektivno vrednovanje. Sukob interesa će se zabilježiti i o daljnjoj uključenosti u postupke vrednovanja odlučit će se u suradnji sa stručnim tijelima.

Kategorije sukoba interesa

U definiranju sukoba interesa, a u skladu s preporukama Vodiča za istraživačku procjenu Europske znanstvene zaklade (*ESF Peer Review Guide*), Zaklada razlikuje dvije osnovne kategorije odnosa između stručnjaka uključenih u vrednovanje i predlagatelja projektnog prijedloga, odnosno voditelja projekta:

1. **utvrđeni sukob interesa** – osoba uključena u bilo koju razinu vrednovanja ne uključuje se u vrednovanje ili se po utvrđivanju odmah se isključuje iz postupka vrednovanja.
2. **moгуći sukob interesa** – ako se utvrdi mogućí sukob interesa za bilo koju od točaka 8. – 13. odluka ostaje li vrednovatelj uključen u postupak vrednovanja donosi se pojedinačno za svaki slučaj, ovisno o tome je li vrednovatelj izjavio da može objektivno vrednovati.

Utvrđivanje sukoba interesa

Nepriistranost je jedna od temeljnih vrijednosti postupka vrednovanja. U svom se radu Zaklada oslanja na integritet, iskrenost i objektivnost svih osoba uključenih u svaku razinu vrednovanja, stoga se sve osobe uključene u vrednovanje moraju izjasniti o postojanju, odnosno, nepostojanju sukoba interesa.

Ako se sukob interesa utvrdi prije početka vrednovanja, isti se dokumentira i poduzimaju se odgovarajući koraci kako bi se spriječila pristranost u vrednovanju. Utvrdi li se sukob interesa tijekom vrednovanja, potrebno je zaustaviti daljnji postupak vrednovanja, zabilježiti postojeći sukob interesa te predložiti rješavanje nastale situacije.

Temelj za utvrđivanje sukoba interesa je Izjava o povjerljivosti i nepostojanju sukoba interesa.

Postupanje pri utvrđenom sukobu interesa

Iz postupka vrednovanja projektnih prijedloga, odnosno financiranih projekata odmah će biti isključena osoba:

1. prijavljena na isti natječajni rok kao i predlagatelj projektnog prijedloga i članovi istraživačke grupe čiji projektni prijedlog procjenjuje¹ ili je s voditeljem projekta u izravnoj znanstvenoj konkurenciji kada je riječ o projektima koji se bave istom ili srodnom temom;
2. koja s voditeljem projekta prijavljenog na natječaj ima zajedničke publikacije ili nacionalne, odnosno međunarodne projekte u posljednje tri godine, planiranu suradnju ili zajedničke interese, npr. zajedničku poduzetničku aktivnost;
3. koja je voditelju projekta/predlagatelju projektnog prijedloga ili članovima istraživačke grupe izravan srodnik, posvojenik, bračni odnosno izvanbračni partner;
4. koja je u posljednje dvije godine s voditeljem projekta/predlagateljem projektnog prijedloga u odnosu mentor - doktorand (učenik – učitelj) ili u drugom odnosu međuovisnosti;
5. koja sudjeluje u upravljačkim strukturama ustanove (rektori, dekani, ravnatelji instituta i sl.) u kojoj je zaposlen voditelj projekta/predlagatelj projektnog prijedloga ili na kojoj će se projekt provoditi;

¹ Odnosi se samo na vrednovanje projektnog prijedloga